

Oktober-cursiefje-vredesweek door ds.Jannie Nijwening in 'Kerkebreed' op de LOL (de Lokale Omroep Landsmeer) op 5 oktober 2024

In september, de maand die achter ons ligt, wordt sinds 1967 de vredesweek gehouden.

En dit weekend, op zaterdag, viert Kerk en Vrede haar 100-jarig bestaan.

Kerk en Vrede is de enige kerkelijke vredesorganisatie die vasthoudt aan geweldloosheid. "Pacifisten verschansen zich niet in een bastion van eigen gelijk", zo lezen we in de nieuwe publicatie die verschijnt ter gelegenheid van dit jubileum. Pacifisten pretenderen niet dat zij de oplossing hebben voor alle wereldproblemen, maar ze beschouwen pacifisme als een leerhuis, als een ruimte van bezinning.

Christelijke pacifisten zijn ervan overtuigd dat geweldloze weerbaarheid de weg is die Jezus is gegaan en waarop wij, wanneer we ons christenen noemen, hem horen te volgen.

Jezus vraagt aan zijn volgelingen om de vijand niet uit te schakelen maar lief te hebben. En in lijn daarmee zegt Paulus: "Overwin het kwade door het goede". Dus niet er nog een groter kwaad tegenover te stellen. Toch is dat de manier waarop we in onze wereld problemen denken te kunnen en moeten oplossen.

Met geweld. De ander, de vijand, staat voor het kwaad, wij zijn de goeden en het kwaad moet worden weggevaagd.

En dan, als dat is gebeurd, is er vrede.

Ook al zien we met eigen ogen gebeuren dat geweld altijd weer geweld oproept, slaan we geen andere weg in.

Het valt me op dat we dode pacifisten de hemel in prijzen: Jezus voorop, maar ook Gandhi, Martin Luther King.

Maar de levende pacifisten, de mensen die alleen maar durven te vragen of het wijs is: steeds maar zwaardere wapens naar conflictgebieden sturen, zij roepen heftige negatieve emoties op, om niet te zeggen agressie.

Twee artikelen in Trouw, over de keuze voor geweldloosheid, raakten me diep in de afgelopen week.

Het eerste: Nel Bak vertelt over haar vader Jan Bak. Hij weigerde te vechten in Indonesië (1945-1949). In zijn beleving zou hij daar moeten doen wat de Duitsers in ons land hadden gedaan en dat wilde hij niet: hij wilde niet de rol van onderdrukker spelen. Hij dook onder maar werd opgepakt en gevangen gezet, drie jaar lang. In Veenhuizen en in kamp Vught. Samen met NSB'ers en SS'ers, die eerder gratie kregen dan de dienstweigeraars!

Het tweede: in 1936 verklaarden de gereformeerde kerken dat nationaalsocialisme en antimilitarisme onverenigbaar waren met het christelijk geloof! Het afwijzen van het gebruik van wapens werd op een lijn gesteld met de nazi-ideologie en veroordeeld als 'onschriftuurlijke dwaling'.

Wij vereren in onze kerken de vredevorst maar mensen die ernst willen maken met de navolging van Jezus in hun eigen leven roepen weerstand en agressie op. Ik begrijp het niet! Begrijpt u het?